

МОНГОЛ УЛС, Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг,
1-р хороо, 13-р хороолол, Олимпийн гудамж,
Дугаар 39, G center, 3,4 давхарт

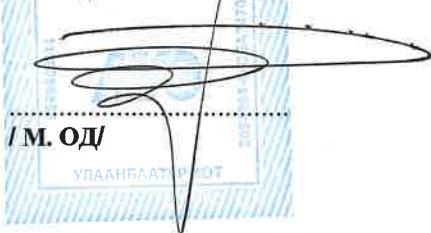
ТЭЭВРИЙН ХЭРЭГСЭЛ БОЛОН ЖОЛООЧИЙН ХАРИУЦЛАГЫН АЛБАН ЖУРАМЫН ДААТГАЛЫН ГЭРЭЭ

№ 2101/....

БАТЛАВ:

Даатгагчийн төлөөлж:

“МИГ ДААТГАЛ” ХХК-ИЙН
ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ

/ М. ОД /

УЛААНБААТАР хот

Даатгуулагчийн төлөөлж:

“САНГИЙН ЯАМ”-НЫ
ТӨРИЙН НАРИЙН БИЧГИЙН ДАРГА

/ С.НАРАНЦОЖ /

ТЭЭВРИЙН ХЭРЭГСЛИЙН ТӨРӨЛЖСӨН ДААТГАЛЫН ГЭРЭЭНИЙ НӨХЦӨЛ

2021 оны 01-р сарын 05-ны өдөр

Дугаар 2101/.....

Улаанбаатар хот

ДААТГАЛЫН ХЭЛБЭР:

1. Тээврийн хэрэгслийн төрөлжсөн даатгал
2. Жолоочийн хариуцлагын албан журмын даатгал

ДААТГУУЛАГЧ:**САНГИЙН ЯАМ****ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА:****ТӨРИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА****ХАЯГ, БАЙРШИЛ:**

МОНГОЛ УЛС, Улаанбаатар, Сангийн яам,
С.Данзандоржийн гудамж, Засгийн газрын II байр
Д корпус
Утас: 976-51-263069, 976-51-264966

ДААТГАЛЫН ЗҮЙЛ:

Энэхүү гэрээний хавсралтад нэг бүрчлэн дурдсан “B”
ангилал тээврийн хэрэгсэл нь даатгалын зүйл байна.

ГЭРЭЭНИЙ ХУГАЦАА:

2021 оны 01 сарын 05-ний өдрөөс
2022 оны 01 сарын 04-ний өдрийн 24:00 цаг хүртэл
хүчин төгөлдөр байна.

**ДААТГУУЛАГЧИЙН ӨӨРИЙН
ХҮЛЭЭХ ХАРИУЦЛАГА:**

Тээврийн хэрэгслийн сонгосон багцаас хамааран
өөрийн хүлээх хариуцлагатай байна

ХАСАЛТ ХЭСЭГ:

Гэрээнд заасанчлан

ДААТГАЛЫН НИЙТ ҮНЭЛГЭЭ:

1. 588,200,000₮ /Тээврийн хэрэгсэл/
2. 15,000,000₮ /ЖХАЖД/

ХУРААМЖИЙН ХУВЬ:

1. 1,0 % /Тээврийн хэрэгсэл/
2. Программын дүнгээр

ДААТГАЛЫН ХУРААМЖ:

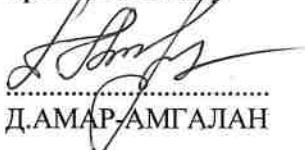
1. 5,882,000₮
2. 338,580₮

НИЙТ ХУРААМЖ:

6,220,580₮

ГЭРЭЭ БАЙГУУЛСАН:**Даатгагчийг төлөөлж:**

“МИГ ДААТГАЛ” ХХК-ийн
Ерөнхий менежер

.....
Д.АМАР АМГАЛАН

Даатгуулагчийг төлөөлж:

САНГИЙН ЯАМНЫ
Нягтлан бодогч

.....
М.УРАНЧИМЭГ

ТЭЭВРИЙН ХЭРЭГСЛИЙН ДААТГАЛЫН ГЭРЭЭ**НЭГ. ЕРӨНХИЙ ЗҮЙЛ**

- 1.1. Энэхүү даатгалын гэрээгээр (цаашид “Гэрээ” гэх) Даатгуулагч Гэрээнд заасан даатгалын зүйлээ Даатгагчид даатгуулж даатгалын хураамж төлөх, Даатгагч нь даатгалын тохиолдол учирсан үед гарсан хохирлыг Гэрээнд заасан нөхцөлийн дагуу нөхөн төлөхтэй холбоотой харилцааг зохицуулна.
- 1.2. Даатгагч, Даатгуулагч талууд (цаашид хамтад нь “Талууд” гэх) Гэрээг хэрэгжүүлэхдээ Монгол улсын үндсэн хууль, Иргэний хууль, Даатгалын тухай хууль болон холбогдох бусад хууль тогтоомжийг дагаж мөрднө.
- 1.3. Гэрээнд өөрөөр заагаагүй бол энэхүү даатгалын үйлчлэх хүрээ нь Монгол улсын нутаг дэвсгэр байна.

ХОЁР. НЭР ТОМЬЁОНЫ ТАЙЛБАР

- 2.1 Гэрээнд дурдагдсан дараах нэр томьёог дор дурдсан утгаар ойлгоно. Үүнд:
 - 2.1.1 “даатгагч” гэж Даатгалын тухай хуулийн дагуу даатгалын үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл авсан “МИГ Даатгал” ХХК-ийг;
 - 2.1.2 “даатгуулагч” гэж өөрийн ашиг сонирхлын төлөө даатгалын зүйлээ даатгуулж, даатгагчтай гэрээ байгуулсан иргэн, хуулийн этгээд, тухайн байгууллагад хөдөлмөрийн гэрээтэй ажилтан болон жолоочийн хариуцлагын албан журмын даатгалын баталгаанд нэр нь бичигдсэн зөвшөөрөгдсөн жолоочийг;
 - 2.1.3 “даатгалын баталгаа” даатгалын зүйл, үнэлгээ, хугацааг тусгасан даатгалын гэрээ хийсэн тухайг нотолж даатгуулагчид олгосон баримт бичгийг;
 - 2.1.4 “даатгалын зүйл” гэдэгт Даатгуулагчийн өмчлөл, эзэмшилд буй тээврийн хэрэгслийг (гэрээний хавсралт нэг бүрчлэн тусгасан)-ийг;
 - 2.1.5 “даатгалын эрсдэл” гэж даатгалын зүйлд хохирол учруулж болох Гэрээнд заасан орчин, нөхцөлийг;
 - 2.1.6 “даатгалын тохиолдол” гэж даатгуулсан зүйлд учирсан хохирол, тохиролцсон болзол бурдэхийг;
 - 2.1.7 “даатгалын хураамж” гэж даатгуулагч даатгалын зүйлээ даатгуулсны төлөө даатгагчид төлөх төлбөрийг;
 - 2.1.8 “даатгалын нөхөн төлбөр” гэж даатгалын тохиолдол үүссэн нөхцөлд даатгагчаас даатгуулагчид гэрээний дагуу олгох мөнгөн хөрөнгийг;
 - 2.1.9 “даатгалын үнэлгээ” гэж даатгалын зүйлийн даатгалд хамрагдсан мөнгөн илэрхийллийн хэмжээг;
 - 2.1.10 “Өөрийн хүлээх хариуцлага” гэж даатгалын тохиолдлоос үүссэн хохиролд даатгагчийн олгох нөхөн төлбөрөөс хасагдах хэмжээ буюу даатгуулагчийн хариуцах мөнгөн төлбөрийн хэмжээг;
 - 2.1.11 “Хүндэтгэн үзэх шалтгаан” гэж давагдашгүй хүчин зүйлс, хүнд нөхцөл байдал зэрэг талуудын хүсэл зоригоос үл хамааран гэрээний эрх, үүргийг хэрэгжүүлэх боломжгүй нөхцөл байдал үүсснийг.
 - 2.1.12 “Нөхөн сэргээх үнэлгээ” гэж тээврийн хэрэгсэл нөхөн сэргээгдэх, засварлагдахад гарах шууд зардал буюу сэлбэгийн зах зээлийн дундаж үнэ мөн эд ангийг засах зардал, будаг туслах материалын зардал, ажлын хөлсний зах зээлийн дундаж үнийг;
 - 2.1.13 “Зах зээлийн бодит үнэ” тээврийн хэрэгслийг даатгах үед зах зээл дээрх тухайн тээврийн хэрэгсэлтэй үйлдвэрлэсэн он, марк, загварын хувьд адил тээврийн хэрэгслийн зах зээл дээрх үнэ;

- 2.1.14 “Элэгдэл” гэж тээврийн хэрэгсэл нь хэвийн ашиглалтын явцад зөвхөн хугацаанаас хамааран хорогдсон өртгийг;
- 2.1.15 “Жолоо шилжүүлэх үеийн эрсдэл” гэж даатгалтай тээврийн хэрэгслийг автомашин жолоодох эрх бүхий даатгуулагч болон зөвшөөрөгдсөн этгээд жолоодож явсан үеийг;
- 2.1.16 “Зам тээврийн осол” гэдэгт тээврийн хэрэгсэл замын хөдөлгөөнд оролцож байх үедээ зам тээврийн ослыг ойлгоно. Батлагдаагүй, зориулалтын буюу баталгаат бус замаар явснаас үүдсэн болон автомашиныхаа хүч, туулах чадварыг үзэх, гол ус гатлах зэргээр автомашиндаа учруулсан хохирол хамаарахгүй;
- 2.1.17 “Баталгаат бус зам” гэдэгт газар товчлон гарамгүй газраар гол гатлах, гол, нуурын хөлдсөн мөсөн дээгүүр явах, жалга, гуу гатлах зэрэг үеийг ойлгоно. Үүнд: Өвөлжөө, хаваржаа руу явах үеийн зурvas замыг авч үзэхгүй;
- 2.1.18 “Бүрэн сүйрэл” гэдэгт тээврийн хэрэгсэл, нөхөн сэргээгдэх, засварлагдах боломжгүй буюу нөхөн сэргээгдэх зардал нь даатгалын үнэлгээнээс хэтэрсэн байх нөхцөл байдлыг;
- 2.1.19 “Суудлын гэнэтийн осол, эмчилгээний зардал” гэдэгт гэрээнд заасан эрсдэлийн улмаас тухайн тээврийн хэрэгсэл дотор зорчин явсан зорчигчийн амь нас, эрүүл мэндэд гэмтэл хохирол учирсан тохиолдолд олгох нөхөн төлбөрийг;

ГУРАВ. ДААТГАЛЫН ЗҮЙЛ

- 3.1 Дор дурдсан тээврийн хэрэгслийг даатгалын зүйлд тооцно. Үүнд:
- 3.1.1 Иргэн, хуулийн этгээдийн А, В, С, Д ангиyllын тээврийн хэрэгсэл.
- 3.1.2 Даатгуулагчийн гаргасан хүсэлтийн дагуу хоёр тал харилцан тохиролцож тээврийн хэрэгсэлд анх үйлдвэрээс суурилуулсан иж бүрдэлд ороогүй, шинээр суурилуулсан аудио болон видео, гэрлэн болон дохиоллын, автомашин халаагч, байрлал тогтоогч болон бусад тоног төхөөрөмжийг нэмэлтээр даатгуулсан бол тэдгээр нь даатгалын зүйл болно.

ДӨРӨВ. ДААТГАЛЫН ЭРСДЭЛ

- 4.1 Даатгуулагч даатгагчтай харилцан тохиролцож тээврийн хэрэгслээ дараах төрлөөс сонгон даатгуулах бөгөөд багцын сонголт нь баталгаанд заавал тусгагдсан байна.

1. Амгалан даатгал

4.2	Даатгалын Эрсдэл	Амгалан	Хураамж
4.2.1	Зам тээврийн осол	+	1.0%
4.2.2	Байгалийн эрсдэл	+	
4.2.3	Ахуйн гал түймэр, дэлбэрэлт, тэсрэлт гэх мэт гадны нөлөөлөлөөс үүдэлтэй галын эрсдэл	+	
4.2.4	Сантехникийн эрсдэл	+	
4.2.5	Дугуйн эрсдэл / Замын хөдөлгөөнд оролцож байх үед хүрц ирмэгтэй зүйлд зүсэгдэх, урагдах байдлаар зөвхөн дугуйнд учирсан хохирол/	+	
4.2.6	Замын хөдөлгөөнд оролцох үед дээрээс биет зүйл унах эрсдэл	+	
4.2.7	Бүхэлд нь хулгайд алдах эрсдэл	+	
4.2.8	Суудлын гэнэтийн осол (нийт 5 суудал)	Суудал бүр 500 мян.төг (нийт 5 суудал)	
4.2.9	Жолоо шилжүүлэх үеийн эрсдэл	+	

4.2.1 0	Даатгуулагчийн буруутай үйлдлийн улмаас учирсан хохиролд даатгуулагчийн өөрийн хүлээх хариуцлагын хэмжээ /дэлгэрэнгүйг гэрээний 8.4 заалт/	20%	
Нэмэлтээр сонгох боломжтой (харгалзах хураамжийг нэмж төлнө)			
4.2.1 2	Граж, зогсоолд байрлуулсан байх үед мөргүүлэх, шүргүүлэх эрсдэл	2 удаагийн тохиолдлоор нийт 2 сая.төг	0.50%
4.2.1 3	Толины хулгайн эрсдэл	жилд 1 удаа 500 мянган төгрөг хүртэл	0.15%
Нэмэлт үйлчилгээ			
4.3.1	Нөхөн төлбөрийн материал бүрдүүлэлтэнд зөвлөгөө өгөх	+	
4.3.2	24 цагийн шуурхай дуудлагын үйлчилгээ	+	

ТАВ. ДААТГАЛЫН ҮНЭЛГЭЭ, ХУРААМЖИЙН ХЭМЖЭЭ

- 5.1 Тээврийн хэрэгслийн даатгалын үнэлгээг зах зээлийн үнийн жишгийг харгалzan даатгагч, даатгуулагчтай харилцан тохиролцож тогтооно.
- 5.2 Даатгалын зүйлийн даатгалын үнэлгээний хэмжээ даатгуулсан тээврийн хэрэгслийн өртгөөс илүү байвал тухайн өртгөөс илүү гарсан хэсэгт нь гэрээ хүчин төгөлдөр бус байна.
- 5.3 Даатгалын зүйлийн даатгалын үнэлгээний хэмжээ нь түүний зах зээлийн бодит үнээс бага байвал нөхөн төлбөрийг даатгалын үнэлгээний зах зээлийн үнэд эзлэх хувиар хувь тэнцүүлэн олгоно.
- 5.4 Даатгалын үнэлгээний хэмжээ даатгуулсан зүйлийн өртгөөс үлэмж их болон нь тогтоогдвол даатгагч даатгалын үнэлгээний хэмжээг бууруулах, даатгуулагч хураамжийг багасгахыг тус тус шаардах эрхтэй.
- 5.5 Даатгуулагч даатгалын үнэлгээний хэмжээг зориуд өсгөсөн бол гэрээг хүчин төгөлдөр бус гэж тооцох бөгөөд энэ байдлыг даатгагч гэрээ байгуулах үедээ мэдээгүй байсан бол гэрээг хүчин төгөлдөр бус гэж тооцохоос өмнө даатгуулагчийн төлсөн хураамж даатгагчид үлдэнэ.
- 5.6 Даатгалын зүйлийн даатгалын үнэлгээг даатгуулагчтай харилцан тохиролцсоноор үйлдвэрлэгдсэн он, Монгол улсад орж ирсэн он, ашиглагдсан хугацаатай уялдуулан элэгдлийг хасан үнэлгээ хийсэн бол энэ талаар даатгалын гэрээнд заавал тусгана.
- 5.7 Даатгуулагчийн төлөх даатгалын хураамжийн хувь хэмжээ нь тээврийн хэрэгслийн төрөл ангилал, үнэлгээ, ашиглалт зэрэг эрсдэлд нөлөөлөх хүчин зүйл, даатгуулагчийн сонгосон бүтээгдэхүүний төрөл, нэмэлт эрсдэлээс хамаарах бөгөөд даатгалын мэргэжилтэн тооцож тогтоож болно.
- 5.8 Даатгалын хугацаанд даатгуулагч нөхөн төлбөр аваагүй тохиолдолд даатгагч хохиролгүйн хөнгөлөлт үзүүлж болно.
- 5.9 Даатгалын үнэлгээ, хураамжийн хэмжээ, хураамж төлөх хугацааг даатгалын гэрээнд тодорхой заана.
- 5.10 Хураамж төлөх хугацааг гэрээнд тодорхой заасан байна. Гэрээнд талуудын эрх бүхий этгээд гарын үсэг зурж, заасан хугацаанд хураамж төлөгдсөнөөр даатгалын гэрээ хүчин төгөлдөр үйлчилж эхэлнэ.
- 5.11 Даатгуулагч байгууллагын тээврийн хэрэгсэл ашиглалтаас хасагдах, шинээр нэмэгдэх, тухайн байгууллага татан буугдаа зэрэг өөрчлөлт хөдөлгөөн орсон тохиолдолд даатгуулагч нь тухай бүр даатгалын хураамжийг буцаалт хэлбэрээр авч, эсвэл нэмж даатгуулах боломжтой.
- 5.12 Даатгалын хураамжийг 2021 он 01-р сарын 08-ны өдрийн дотор “МИГ Даатгал” ХХК-ийн ХХБ -ны 431012030 тоот дансанд шилжүүлнэ.

- 5.13 Даатгалын хугацаанд даатгуулагч энэхүү гэрээний дагуу нөхөн төлбөр олгосон тохиолдолд даатгалын үнэлгээ гэрээний үлдэх хугацаанд нөхөн төлбөр олгосон хэмжээгээр буурах бөгөөд зохих хураамжийг төлсний үндсэн дээр даатгалын үнэлгээг дахин сэргээж болно.

ЗУРГАА. ДААТГАЛЫН ГЭРЭЭ, ХУГАЦАА, ГЭРЭЭ ДУУСГАВАР БОЛОХ НӨХЦӨЛ.

- 6.1 Даатгалын гэрээ байгуулахдаа тусгайлан заагаагүй бол гэрээг 1 жилээр байгуулна.
- 6.2 Даатгалын гэрээ дараах тохиолдолд дуусгавар болно.
- 6.2.1 Хууль, гэрээгээр тогтоосон хугацаа дуусгавар болсон;
- 6.2.2 Даатгагч, даатгуулагчийн аль нэг дампуурсан, татан буугдсан;
- 6.2.3 Шүүх гэрээг хүчин төгөлдөр бус гэж тооцсон;
- 6.2.4 Даатгалын зүйл шүүхийн шийдвэрээр хураагдсан;
- 6.2.5 Гэрээнд заасан хугацаанаас өмнө гэрээг дуусгавар болгохоор талууд тохиролцсон;
- 6.2.6 Даатгагч гэрээгээр хүлээсэн үүргээ бүрэн биелүүлсэн;
- 6.2.7 Даатгалын зүйл даатгалын тохиолдлоос бусад тохиолдлоор устаж үгүй болсон;
- 6.2.8 Хоёр талын аль нэг нь гэрээг цуцлах тухай санаачлага гаргаж болох бөгөөд негеө талдаа мэдэгдсэнээс хойш 1 сарын дотор гэрээг цуцална.
- 6.2.9 Даатгуулагч даатгалын тохиолдол бий болоход нөлөөлж болох ноцтой нөхцөл байдлын тухай бичгээр мэдээлэх үүргээ санаатайгаар биелүүлээгүй бол даатгагч өөрийн санаачлагаар гэрээг цуцалж болно.

ДОЛОО. ДААТГУУЛАГЧ, ДААТГАГЧИЙН ЭРХ, ҮҮРЭГ

7.1 **Даатгуулагчийн эрх, үүрэг:**

- 7.1.1 Даатгалын тохиолдол болсон үед нөхөн төлбөрийг гэрээнд заасны дагуу даатгагчаас гаргуулан авах эрхтэй.
- 7.1.2 Даатгалын хууль, журам, гэрээтэй холбоотой тайлбар, зөвлөгөө авах эрхтэй.
- 7.1.3 Даатгалын гэрээг үрэгдүүлсэн тохиолдолд нөхөж авах эрхтэй.
- 7.1.4 Даатгагч хууль болон гэрээгээр хүлээсэн үүргээ гүйцэтгээгүй тохиолдолд гэрээг цуцлах болон түүнд нэмэлт, өөрчлөлт оруулахыг шаардах эрхтэй.
- 7.1.5 Даатгалын зүйлийн үнэлгээ тогтооход даатгуулагчтай тохиролцох эрхтэй.
- 7.1.6 Даатгуулагч даатгалын зүйлийн улсын дугаар, хөдөлгүүрийн дугаар өөрчлөгдөх, өнгө солигдох зэргээр өөрчлөлт орсон тохиолдолд даатгагчид нэн даруй мэдэгдэн даатгалын гэрээндээ өөрчлөлт оруулах үүрэгтэй.
- 7.1.7 Даатгалын зүйлийн өмчлөлт орж, шинэ өмчлөгчид шилжүүлсэн тохиолдолд даатгуулагч эсвэл шинэ өмчлөгч даатгагчид нэн даруй мэдэгдэн даатгалын гэрээгээ цуцлах, шинээр байгуулах асуудлаар саналаа ирүүлэх үүрэгтэй.
- 7.1.8 Даатгалын зүйлд нэмэлтээр байрлуулсан тоног төхөөрөмжийн талаар даатгалын гэрээ байгуулах үедээ даатгагчид мэдэгдэх үүрэгтэй.
- 7.1.9 Даатгалын хураамжийг хууль болон гэрээнд заасан хугацаанд даатгуулагчид төлөх үүрэгтэй.
- 7.1.10 Даатгалын зүйлийг эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх, даатгалын тохиолдлын үед хохирлыг багасгах зорилгоор бололцоотой бүхий л арга хэмжээг авах, даатгагчид нэн даруй мэдэгдэх үүрэгтэй.
- 7.1.11 Даатгалын тохиолдлын талаар даатгагчид Шуурхай албаны 24 цагийн үйлчилгээтэй 7575-6000 утсаар, email: claims@mig.mn нэн даруй мэдэгдэж хүндэтгэх шалтгаангүй бол даатгалын ажилтан, замын цагдаа ирж үзтэл тээврийн хэрэгслийг ослын дараах байдлаар нь хадгалж ослын шалтгааныг тогтоолгох үүрэгтэй.
- 7.1.12 Даатгалын гэрээ байгуулах үеийн эрсдэлд нөлөөлөх хүчин зүйлүүд өөрчлөгдсөн тохиолдолд даатгагчид мэдэгдэх үүрэгтэй.

- 7.1.13 Даатгалын хууль, гэрээний дагуу даатгагчаас гарсан зардлыг буруутай этгээдээс нэхэмжлэн авахад даатгагчид бүх талын туслалцааг үзүүлэх үүрэгтэй.
- 7.1.14 Хохирлын талаар даатгагчид үнэн зөв мэдээлэх үүрэгтэй.
- 7.1.15 Даатгалын тохиолдлын үед даатгалын гэрээ болон баталгаанд заасан өөрийн хүлээх хариуцлагын хэмжээгээр үүрэг хулээх.
- 7.1.16 Даатгал хийлгэхтэй болон нөхөн төлбөр гаргуулан авахтай холбоотой баримт, материалыг даатгагчид саадгүй, үнэн зөв гаргаж өгөх үүрэгтэй;
- 7.1.17 Монгол улсын замын хөдөлгөөний аюулгүйн дүрэм журмыг ёсчлон биелүүлж хөдөлгөөнд оролцох үүрэгтэй.
- 7.1.18 Тээврийн хэрэгслийн найдвартай байдлыг хангаж, тээврийн хэрэгслийн үйлдвэрлэгчээс гаргасан ашиглалтын горим, зааврыг зөрчилгүй, даац, ачаалал хэтрүүлэхгүй байх үүрэгтэй.
- 7.2 Даатгагчийн эрх, үүрэг:**
- 7.2.1 Даатгалын тохиолдол бий болж, даатгагчийн төлбөл зохих нөхөн төлбөрийн хэмжээг тогтоосны дараа даатгагч үүргээ гүйцэтгэх үүрэгтэй.
- 7.2.2 Даатгалын тохиолдол бий болсон үед нөхөн төлбөрийн хэмжээг тогтооход шаардлагатай аливаа мэдээг даатгуулагчаас шаардах эрхтэй.
- 7.2.3 Даатгалын тохиолдол бий болохоос өмнө даатгуулагч даатгалын гэрээнээс татгалзсан бол даатгагч эрсдэлийг өөртөө хүлээж байсан хугацаанд тохирох даатгалын хураамж болон гэрээний дагуу үзүүлсэн үйлчилгээний хөлсийг даатгуулагчаас шаардах эрхтэй.
- 7.2.4 Даатгуулагч хуурамч мэдээлэл өгсөн нь нотлогдвол түүнчлэн даатгалын хураамжийг хууль буюу гэрээгээр тогтоосон хугацаанд төлөөгүй бол гэрээг цуцлах, түүнд нэмэлт өөрчлөлт оруулахыг шаардах эрхтэй.
- 7.2.5 Даатгалын тохиолдлын газар дээр очиж даатгалын гэрээнд заасан эрсдэл үүссэн эсэхийг нягталж тогтоох, учирсан хохирлын хэмжээг нэг бүрчлэн тогтоож даатгуулагчид танилцуулах үүрэгтэй.
- 7.2.6 Даатгуулагчид учирсан хохиролд зах зээлийн үнийн судалгаа хийсний үндсэн дээр үнэлгээ хийж даатгуулагчид танилцуулах үүрэгтэй.
- 7.2.7 Даатгуулагчаас ирүүлсэн нөхөн төлбөрийн материалыг хүлээн авч шаардлагатай гэж үзвэл нэмэлт материал гаргуулан авах эрхтэй.
- 7.2.8 Даатгуулагчийн ирүүлсэн даатгалын нөхөн төлбөр хүссэн баримт материал эргэлзээтэй тохиолдолд эрх бүхий байгууллага албан тушаалтанд хандаж дүгнэлт тодорхойлолт гаргуулах.
- 7.2.9 Даатгалын зүйлийн ашиглалт, хамгаалалт, аюулгүй байдлыг шаардлагатай тохиолдолд газар дээр нь очиж шалгах эрхтэй.
- 7.2.10 Шаардлагатай тохиолдолд жолоо барьж явсан хүний согтууруулах болон мансууруулах бодис хэрэглэсэн эсэхийг шалгах, шалгуулах эрхтэй.
- 7.2.11 Даатгалын тохиолдлын улмаас бүрэн сүйрсэн тээврийн хэрэгсэл болон гэмтсэн эд ангийг даатгагч шинээр сольж, нөхөн сэргээсэн бол тухайн тээврийн хэрэгсэл, гэмтсэн эд ангийг өөрийн мэдэлд авах эрхтэй.
- 7.2.12 Даатгалын гэрээний 8.10-8.11-д зааснаас бусад тохиолдолд гэрээнд заасан хугацаанд нөхөн төлбөр олгоогүй тохиолдолд хоног тутамд гүйцэтгээгүй үүргийн үнийн дүнгийн 0,5 хүртэлх хувиар алданга тооцно.
- 7.2.13 Монгол Улсын хуулиар зөвшөөрснөөс бусад тохиолдолд даатгуулагчийн талаар өөрт хадгалагдаж буй мэдээ материалын нууцыг задруулахгүй байх үүрэгтэй.
- 7.2.14 Даатгалын гэрээ байгуулах, үүссэн хохирлыг шуурхай барагдуулах үүдиэс даатгуулагчид хууль тогтоомж, гэрээний нөхцөлийн талаар үнэн зөв мэдээлэл, бүрдүүлэх баримтын асуудлаар зөвлөгөө өгөх үүрэгтэй.
- 7.2.15 Даатгалын эрсдэлийн улмаас учирч болох хохирлын хэмжээг багасгахын төлөө даатгуулагчийн авсан арга хэмжээний зардлыг даатгалын нөхөн төлбөр дээр нэмж тооцох (нийлбэр нөхөн төлбөрийн хэмжээ даатгалын үнэлгээнээс ихгүй байна.)

НАЙМ. ДААТГАЛЫН НӨХӨН ТӨЛБӨР ОЛГОХ, ТООЦОХ НӨХЦӨЛ

- 8.1 Даатгалын нөхөн төлбөр олгох үйл ажиллагаа нь Монгол Улсын Иргэний хууль, Даатгалын тухай хууль болон тэдгээрт нийцүүлэн гаргасан журам, заавар, даатгалын гэрээгээр зохицуулагдана.
- 8.2 Даатгагч нь даатгалын тохиолдол болсон үед дор дурдсан баримт материалыг үндэслэн даатгалын гэрээ болон баталгаанд заасны дагуу нөхөн төлбөр олгоно.
 - 8.2.1 Даатгуулагчийн даатгалын нөхөн төлбөр хүссэн өргөдөл, албан бичиг.
 - 8.2.2 Даатгалын гэрээ, баталгааны эх хувь.
 - 8.2.3 Даатгалын тохиолдлын газар дээр ажилласан тухай Шуурхай Албаны протокол, дүгнэлт.
 - 8.2.4 Даатгуулагч буруутай эсэхийг магадлах зорилгоор ослын шалтгааныг тогтоосон зам тээврийн ослын акт, тодорхойлолт.
 - 8.2.5 Учирсан хохиролд үнэлгээ хийсэн эрх бүхий байгууллагын үнэлгээний тайлан.
 - 8.2.6 Эвдрэл гэмтэлд засвар хийсэн бол засварын газрын баримт.
 - 8.2.7 Зам тээврийн осол болон эвдрэл, гэмтлийн байдлыг харуулсан фото зураг.
 - 8.2.8 Шаардлагатай тохиолдолд гал, үнэлгээ зэрэг мэргэжлийн хяналтын эрх бүхий байгууллагын дүгнэлт, тодорхойлолт.
 - 8.2.9 Зам тээврийн ослын хэрэг нь Цагдаа, Прокурор, Шүүхийн байгууллагад шалгагдаж, хянаадаж байгаа тохиолдолд тэдгээр байгууллагын шийдвэр.
- 8.3 Даатгалын зүйлд учирсан эвдрэл гэмтлийн хохиролд нөхөн сэргээх үнэлгээнээс түүний элэгдлийг тооцон, гэрээнд заасан даатгуулагчийн өөрийн хүлээх хариуцлагын хэмжээг хасаж тооцон нөхөн төлбөр олгоно.
- 8.4 Хохирол нь даатгуулагчийн буруутай (энэхүү гэрээний 8.5.1 болон 8.5.2 -д зааснаас бусад) үйлдлээс шалтгаалсан бол даатгуулагчийн сонгосон даатгалын багцаас хамааран эрсдэл хэсэгт зааснаас өөрийн хүлээх хариуцлагын хэмжээг хассан дүнгээр нөхөн төлбөр олгоно.
- 8.5 Даатгуулагчийн дараах буруутай үйлдлээр тээврийн хэрэгсэлд учирсан хохиролд дор дурдсан хувь хэмжээгээр нөхөн төлбөр олгоно. Үүнд:
 - 8.5.1 Ургал сөрсөн, гүйцэж түрүүлсэн, эргэх үйлдэл хийхийг хориглосон газар эргэсэн, гүйцэж түрүүлсэн, зөвшөөрөгдөөгүй гэрлэн дохиогоор хөдөлгөөн хийсэн, ослын дохио болон зогсолтын тэмдэг хэрэглээгүй, түр зогсохыг хориглосон газар зогссон, зам тээврийн ослын талаар замын цагдаа болон даатгагчид нэн даруй мэдэгдэх даатгуулагчийн үүргээ биелүүлээгүй зэрэг тохиолдлуудад нөхөн төлбөрийг гарсан хохирлын дүнгийн 60 хувиар олгоно.
 - 8.5.2 Хурд хэтрүүлсэн нь мэргэжлийн эрх бүхий байгууллага болон экспертийн дүгнэлтээр тогтоогдсон, мал, амьтан мөргөсөн зэрэг тохиолдлуудад гарсан хохирлын дүнгийн 40 хувиар олгоно;
- 8.6 Тээврийн хэрэгслийн шилний хохирол нь замын хөдөлгөөний аюулгүй байдалд нөлөөлөхгүй тохиолдолд засварын зардлын хэмжээгээр нөхөн төлбөр олгох ба хэрвээ уг хохирол нь замын хөдөлгөөний аюулгүй байдалд нөлөөлөхөөр болсон тохиолдолд даатгалын нөхөн төлбөрийг шил шинээр тавьсан зардлын хэмжээгээр тооцно.
- 8.7 Хэрэв даатгалын зүйлд гуравдагч этгээд хохирол учруулсан ба гарсан хохирлыг буруутай этгээдийн жолоочийн хариуцлагын даатгалаар барагдуулж болохуйц тохиолдолд даатгагч нь даатгуулагчийнхаа эрхийг хамгаалах үүднээс нөхөн төлбөрийг энэ гэрээний журмын дагуу даатгуулагчид олгож, олгосон нөхөн төлбөрийг буруутай этгээдээс (түүний даатгуулсан компаниас) нэхэмжилнэ.
- 8.8 Даатгалын хугацаанд олгогдох нөхөн төлбөрийн нийт хэмжээ баталгаанд заасан даатгалын үнэлгээнээс хэтрэхгүй байна.

- 8.9 Нөхөн төлбөрийг мөнгөн хэлбэрээр төлөх эсвэл сэлбэх, засварлах, солих зэргийг Даатгуулагчийн саналыг авч даатгагч өөрийн сонголтоор шийдвэрлэнэ.
- 8.10 Тээврийн хэрэгслийн даатгалын нөхөн төлбөрийг даатгагч нөхөн төлбөр хүссэн өргөдөл, материалыг бүрэн хүлээн авснаас хойш ажлын 5 хоногт багтаан олгоно.
- 8.11 Даатгуулагчаас хүлээн авсан өргөдөл материал нь гэрээнд заасан нотлох баримтын шаардлага хангахгүй дутуу, эргэлзээтэй байх эсвэл тухайн асуудлаар эрх бүхий байгууллагаар дүгнэлт тодорхойлолт гаргуулахаар даатгагч хүсэлт гаргасан, эсвэл эрх бүхий байгууллага хянаж шалгаж шийдвэр гаргаагүй байгаа тохиолдолд энэ нөхцөлийн 8.10-д заасан хугацаа үйлчлэхгүй.
- 8.12 Суудлын гэнэтийн осол, эмчилгээний зардал нь тухайн тээврийн хэрэгслээр зорчигч болон жолоочийн эрүүл мэндэд ослын улмаас учирсан бэртэл гэмтлийг эмчлэх эмчилгээний зардлын баримтыг үндэслэн олгогдоно. Суудлын гэнэтийн осол, эмчилгээний зардлын нэг суудлын үнэлгээ нь тээврийн хэрэгслийг 5 суудалтайгаар тооцон нийт үнэлгээг суудлын тоонд тэнцуу хувааж гарна.
- 8.13 Монгол Улсын Даатгалын тухай хуулийн 8.7, Иргэний хуулийн 443.7 дахь заалтыг үндэслэн Даатгагч нөхөн төлбөрийг олгосон нөхцөлд буруутай этгээдээс төлбөр нэхэмжлэх даатгуулагчийн эрх нь даатгалаар олгогдсон нөхөн төлбөр, түүнтэй холбогдон гарсан зардлын хэмжээгээр даатгагчид шилжинэ.
- 8.14 Даатгалын нөхөн төлбөрийг зохих журмын дагуу олгосноос хойш Даатгуулагч гарсан хохирлыг буруутай этгээдээр нөхөн төлүүлсэн тохиолдолд Даатгуулагч нь олгогдсон нөхөн төлбөрийг үл маргах журмаар даатгагчид шилжүүлнэ.
- 8.15 Буруутай этгээдээс хохирлыг нэхэмжлэн авах даатгагчийн эрхийг даатгуулагчийн зүгээс ямар нэгэн хэлбэрээр хязгаарласан эсвэл багасгасан тохиолдолд даатгагч даатгуулагчид олгосон нөхөн төлбөрийг тэр хэмжээгээр буцаан нэхэмжлэн.
- 8.16 Байгалийн гамшиг, гал, усны аюулаас хүний амь, эрүүл мэнд хохирсон, хөрөнгөнд онц их хэмжээний хохирол гарсан даатгалын тохиолдлын үед талууд зохих мэргэжлийн байгууллагуудтай хамтран хохирлын шалтгаан, хэмжээг тогтоох комисс томилон ажиллах ба комиссын бүрэлдэхүүнд даатгагч, даатгуулагчийн төлөөлөгч байхаас гадна шаардлагатай бол хууль хяналт, гал, ус цаг уурын албаны төлөөлөгч зэрэг холбогдох мэргэжлийн хүмүүсийг оролцуулж болно.
- 8.17 Томилогдсон комисс даатгалын тохиолдлын шалтгаан, хохирлын хэмжээг газар дээр нь шалган шинжлэн судалж, хохирлын шалтгааныг тогтоосон актыг үйлдэнэ.
- 8.18 Даатгуулагч нь даатгалын зүйлийг хэд хэдэн компанийд зэрэг даатгуулсан болон энэхүү даатгалын гэрээгээр олгогдох нөхөн төлбөр нь өөр даатгалын гэрээгээр мөн нөхөн төлөгдхөөр байвал Даатгагч нь учирсан хохирлыг бүрэн хэмжээгээр хариуцахгүй бөгөөд бусад даатгалын компанийтай тохиролцож хохирлын хэмжээнээс ихгүй байхаар тооцож нөхөн төлбөрийг олгоно.

ЕС. ДААТГАЛЬН НӨХӨН ТӨЛБӨР ОЛГОХООС ТАТГАЛЗАХ НӨХЦӨЛ /ХАСАЛТ/

- 9.1 Даатгагч нь нөхөн төлбөрөөс татгалзах үндэслэлээ тодорхой гаргаж даатгуулагчид бичгээр мэдэгдэнэ.
- 9.2 Даатгагч нь Монгол Улсын Даатгалын тухай хуулийн 8.5-д заасан үндэслэл үүсвэл нөхөн төлбөр олгохоос татгалзах эрхтэй бөгөөд энэхүү даатгалын онцлогоос шалтгаалан дор дурдагдсан тохиолдлуудад даатгагч нөхөн төлбөрийн хариуцлага хүлээхгүй. Үүнд:
 - 9.2.1 Даатгуулагч буюу түүний ашиг сонирхлыг хамгаалагч этгээд санаатайгаар хохирол учруулсан болон хохирол гарах орчин, нөхцөлийг бүрдүүлсэн;
 - 9.2.2 Даатгалын гэрээнд тусгагдаагүй эрсдэлийн улмаас гарсан хохирол;
 - 9.2.3 Даатгуулагч даатгалын зүйл болон нөхөн төлбөрийн талаар даатгагчид худал мэдээлсэн, хуурамч бичиг баримт бүрдүүлсэн;
 - 9.2.4 Гарсан хохирлыг даатгуулагч буруутай этгээдээр нөхөн төлүүлсэн.
 - 9.2.5 Хууль тогтоомжид заасан бусад үндэслэл үүссэн.

- 9.3 Даатгалын гэрээ байгуулсан боловч даатгуулагч даатгалын хураамжийг гэрээнд заасан хугацаанд төлөөгүй байхад даатгалын тохиолдол үүссэн бол;
- 9.4 Тээврийн хэрэгслийн дугуй, явах эд ангийн ердийн элэгдэл, гэмтэл, үйлдвэрийн гологдол, тэнхлэг тохиргоо алдагдах зэргээс учирсан эвдрэл, хохирол, байршил тогтоогч, халаагч зэрэг нэмэлт тоног төхөөрөмжийг буруу суурилуулснаас үүссэн хохирол, тээврийн хэрэгслийн хөдөлгүүрт хийсэн ээлж, гагнуур зэрэг засварын буруутай үйл ажиллагаанаас шалтгаалан гарсан хохирол.
- 9.5 Даатгал хийхийн өмнө оршиж байсан дутагдал, согогийн улмаас гарсан эвдрэл гэмтэл нь даатгал хийх үед тухайн тээврийн хэрэгсэлд хийсэн үзлэг, фото зургаар баталгаажсан эсвэл Шуурхай Алба, Замын цагдаагийн ослын газарт хийсэн акт дүгнэлтээр нотлогдсон тохиолдолд.
- 9.6 Даатгуулагч тээврийн хэрэгслээ ашиглан гэмт хэрэг үйлдсэн, жолоодох эрхгүй хүнд жолоо шилжүүлсэн, тухайн ангиллын тээврийн хэрэгслийг жолоодох эрхгүй, эрхээ хасуулсан үедээ тээврийн хэрэгсэл жолоодсон, эрүүл мэндийн хувьд жолоо барих шаардлага хангахгүй этгээдээр жолоо бариулсан нь эрх бүхий байгууллагын акт дүгнэлтээр тогтоогдсон үед учирсан хохирол;
- 9.7 Тээврийн хэрэгслийг согтуугаар болон мансууруулах бодис хэрэглэсэн үедээ жолоодсоноос үүдэн гарсан хохирол;
- 9.8 Тээврийн хэрэгслийг ашиглахыг эрх бүхий байгууллага, албан тушаалтан хориглосон шийдвэр гаргасан үед тээврийн хэрэгслийг замын хөдөлгөөнд оруулснаас үүссэн хохирол;
- 9.9 Тээврийн хэрэгслийг жолооны сургалтын зориулалтаар ашиглах, ан ав хөөх, уралдаан тэмцээнд оролцуулах, тээврийн хэрэгслийн хүч, туулах чадварыг турших, баталгаат бус замаар зорчин хад чулуу мөргөх, гол ус гатлах зэргээс учирсан хохирол;
- 9.10 Зорчигч болон ачаа тээш тээвэрлэх журмыг зөрчсөнөөс үүссэн хохирол;
- 9.11 Хохирлын шалтгаан тодорхой бус, нөхөн төлбөрийг шийдвэрлэх үед хохирлын шалтгааныг тогтоох боломжгүй болсон хохирол;
- 9.12 Гэрээнд тусгайлан заагаагүй бол Монгол улсын нутаг дэвсгэрээс гаднах хохирол;

АРАВ. ГЭРЭЭНИЙ ХАРИУЦЛАГА, НУУЦЛАЛ

- 10.1 Талууд гэрээний хугацаанд ажил үүргийн шаардлагаар олж мэдсэн, эзэмшиж, ашиглаж байсан баримт бичиг, мэдээ материал болон талуудын бизнесийн ашиг сонирхолд шууд болон шууд бус хамааралтай компанийн болоод харилцагчийн үйл ажиллагаатай холбоотой бүх төрлийн мэдээлэл, даатгалын хэмжээ, төлбөр, тооцоо, бусад үзүүлэлтүүд, байгууллага, хувь хүний нууц, ноу-хау зэргийг хуульд зааснаас бусад тохиолдолд задруулахгүйгээр хугацаагүй чанд хадгална.
- 10.2 Талууд даатгалын гэрээг хугацаанаас өмнө цуцалсан тохиолдолд гэрээний үлдсэн хугацаанд ногдох хураамжаас тухайн даатгалтай холбогдсон зардлыг хасаж, үлдэх хэсгийг даатгуулагчид эргүүлэн олгоно. Нөхөн төлбөр авсан болон 9 сараас дээш хугацаа өнгөрсөн тохиолдолд буцаалт хийхгүй.
- 10.3 Даатгуулагч нь даатгалын нөхөн төлбөр авах зорилгоор нотлох баримтыг хуурамчаар үйлдсэн, бүрдүүлсэн бол даатгагчаас гэрээг цуцалж, хариуцлага хүлээлгэхээр баримтыг хуулийн байгууллагад шилжүүлнэ.

АРВАН НЭГ. БУСАД

- 11.1 Талууд харилцан тохиролцож гэрээнд нэмэлт өөрчлөлт оруулж болох ба энэ нэмэлт өөрчлөлтийг энэхүү гэрээнд зөвхөн бичгээр оруулж гарын үсэг зурж баталгаажуулснаар хучин төгөлдөрт тооцно.
- 11.2 Гэрээний хугацаа дууссан тохиолдолд талууд энэхүү нөхцөлөөр цаашид үргэлжлүүлэн сунгах талаар хэлэлцэн тохиролцож гэрээний хугацааг шинэчлэн тогтоож баталгаажуулснаар даатгалын гэрээ сунгагдана.

- 11.3 Талууд энэхүү гэрээг хэрэгжүүлэхдээ Монгол улсын хууль тогтоомжид заагдсан эрхийг эдэлж, Үүрэг хүлээнэ. Энэхүү гэрээг Монгол хэлээр хууль зүйн хувьд адил хүчинтэй 2 эх хувь үйлдэж талууд нэг нэг хувийг хадгалав.
- 11.4 Хэрэв тухайн даатгалын гэрээ нь Монгол болон гадаад хэл дээр давхар үйлдэгдсэн бол Монгол гэрээ нь давуу эрхтэй болно.
- 11.5 Энэхүү гэрээ түүний гүйцэтгэлтэй холбоотой асуудлаар талуудын хооронд маргаантай асуудал үүсвэл, юуны өмнө эв зүйгээр шийдвэрлэхийг эрмэлзэнэ. Хэрэв ийнхүү шийдвэрлэж чадахгүйд хүрвэл талууд Санхүүгийн Зохицуулах хороонд тавыж шийдвэрлүүлэх бөгөөд шийдвэрийг эс зөвшөөрвэл уг шийдвэрийг хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс хойш ажлын 10 хоногийн дотор шүүхэд давж заалдаж болно.
- 11.6 Даатгагч нь даатгуулагчид тээврийн хэрэгсэл даатгагдсан тухай нотолгоо болгож даатгалын баталгаа олгосон бөгөөд энэхүү гэрээний салшгүй нэг хэсэг байна.

НӨХӨН ТӨЛБӨРИЙН АЛБАТАЙ ХОЛБОГДОХ УТАС, ХАЯГ:

Хаяг: МОНГОЛ УЛС, Улаанбаатар 15170, Чингэлтэй дүүрэг, Энхтайваны өргөн чөлөө 5/1,

МИГ Даатгал компаниййн байр

24 Цагийн шуурхай албаны утас: (+976)-7575-6000

Төв компаниййн утас: (+976)-7575-6000 /Мэдээлэл, асуулт хариулт, зөвлөгөө/

Э-Шуудан: claim@mig.mn